

ผลกรจกตรเรียนรูโดยใชปญหาเปันฐาน สารเศรษฐศาสตร วิชาสงคมศกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ของนกเรียนชนประถมศกษาปทท 3

THE RESULTS OF PROBLEM-BASED LEARNING MANAGEMENT ON
ECONOMICS SUBSTANCE IN SOCIAL STUDIES RELIGION AND
CULTURE OF GRADE 3 STUDENTS

แกวสุภางค สานทอง¹, เจริญวิษณุ สมพงษธรรม²

และ กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร³

Ghaewsuphank Santhong¹, Charoenwit Sompongtham²

and Kanokkan Srisurin³

นกศกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี¹

อาจารย์ประจำประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี²

อาจารย์ประจำประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี³

M.Ed. Program in Curriculum and Instruction, Graduate School,

Ratchathani University¹

Lecturer of Department of Graduate School, Ratchathani University²

Faculty of Eneineering Ratchathani University³

E-Mail : M6453137@rtu.ac.th¹

ได้รับบทความ: 31 ตุลาคม 2566; แก้ไขบทความ: 6 มิถุนายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 8 มิถุนายน 2567;

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการ
การเรียนรู้โดยใชปญหาเปันฐานสารเศรษฐศาสตร วิชาสงคมศกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของ
นกเรียนชนประถมศกษาปทท 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศกษาทักษะกระบวนการแก้ปญหา
ของนกเรียนชนประถมศกษาปทท 3 มีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใชปญหาเปันฐาน และ 3)ศกษาความ
พึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใชปญหาเปันฐานของนกเรียนชนประถมศกษาปทท 3 สาร
เศรษฐศาสตร วิชาสงคมศกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้แก่ นกเรียนชน
ประถมศกษาปทท 3/2 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 87 (นคมสร้างตนเอง1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศกษาประถมศกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน โดยวิธีการสุ่มแบบ
กลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้
แบบทดสอบทักษะการแก้ปญหา และแบบทดสอบความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบทดสอบค่าที่ไม่อิสระต่อ
กัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา, สาระเศรษฐศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were to 1) compare learning achievement of problem-based learning management on Economics in Social studies Religion and culture of grade 3 students during before and after school, 2) study problem solving skills of grade 3 students, and 3) study students' satisfaction towards learning management. Sample consisted of 24 grade 3 students ,Thai School of State Science 87 (Self-Creation Estate 1) under Office of Ubon Ratchathani Primary Education Area 3, aacademic year 2566 by cluster random sampleing. Research tools included 1) 8 learning management plans, 2) learning achievement test with 30 items, 3) problem solving skills assessment form, and 4) students satisfaction questionnaire. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test dependent samples.

The results of the research found that:

1. Learning achievement of problem-based learning management on Economics in Social Studies Religion and Culture of grade 3 students, after learning was higher than before learning statistically significant at .05 level.

2. Problem-solving skills of grade 3 students after Learning, overall, was at a high level

3. Students' satisfaction towards learning management, overall, was at a high level.

Keywords: Problems base learning, Problem solving skills, Economics Substance

บทนำ

ปัจจุบันโลกเป็นยุคของการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ แต่ละประเทศมีอัตรากำลังพัฒนาการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเพื่อที่จะก้าวสู่การเป็นผู้นำทางด้านเศรษฐกิจโลก ประเทศไทยถือเป็นอีกประเทศหนึ่งที่กำลังพัฒนาทางเศรษฐกิจด้านการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและระบบข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบันทำให้นักศึกษาต้องรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน การศึกษาของไทยในปัจจุบันจึงต้องปูพื้นฐานของการจัดการเศรษฐกิจให้กับผู้เรียนได้มีความรู้เบื้องต้น การศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก คนไทยจึงจำเป็นต้องมีศักยภาพ ทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อให้พร้อมที่จะรับมือต่อแรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาและวิกฤตที่ต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (คณะกรรมการ อิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2562) นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบ อาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง โดยการวิเคราะห์จะช่วยให้เกิดการพิจารณาใคร่ครวญเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งลงไป ในรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ และอย่างรอบครอบ ระมัดระวัง บนพื้นฐานความเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อค้นหาว่า เรื่องนั้น สิ่งนั้น เกิดมาจากสาเหตุใด เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร สมเหตุสมผลหรือไม่ อันจะเป็นประโยชน์ในการ สืบค้นความจริง การตรวจสอบความถูกต้อง การคาดการณ์อนาคต และนำไปสู่การประเมินวินิจฉัย เรื่องนั้นอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาและช่วยตัดสินใจดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553)

จากการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนในสาระต่าง ๆ พบว่า การเรียนรู้สาระ เศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ สินค้าและบริการ การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การบริหารจัดการทรัพยากร ภาษีและการแข่งขันทางการค้า ยังไม่บรรลุผล ประกอบกับครูยังขาดวิธีสอนที่เหมาะสมการจัดการเรียนการสอนครูมักจะมีการมุ่งเน้นถ่ายทอดความรู้และเนื้อหาเพียงอย่างเดียว (พันธ์ ทองชุมนุช, 2547) การเรียนรู้ของครูใช้สื่อไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็น ส่วนมาก นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้น้อย ตลอดจนการพัฒนาเอกสาร นวัตกรรม หรือ สื่อการเรียนการสอนไม่สนองความต้องการของนักเรียน นักเรียนมีโอกาสดูแลค้นคว้าด้วยตนเอง หรือปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดจากการปฏิบัติจริงน้อย วิธีการสอนทักษะการคิดแก้ปัญหาโดยตรงยังค่อน้อย (โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 87, 2565) ครูผู้สอนส่วนใหญ่เน้นการเรียนการสอนที่ยึดเนื้อหาวิชาวิชามากกว่า การสอนกระบวนการแก้ปัญหา เด็กไทยส่วนใหญ่ยังคงสอนในรูปแบบการบรรยายและอัดแน่นด้วย เนื้อหาและเรียนรู้ด้วยวิธีการจดจำ และท่องจำให้ได้มากกว่าสามารถวิเคราะห์เนื้อหา เนื่องจากไม่ เข้าใจวิธีการสอน ตลอดจนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะและกระบวนการคิด แก้ปัญหาให้กับนักเรียนเนื่องจากปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เป็นผลให้นักเรียนไม่มีทักษะการคิด การ แก้ปัญหา ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จึงไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาจากสภาพการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการคิดแก้ปัญหาส่งผลให้ผู้เรียนใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางในการหาคำตอบ ซึ่งหัวใจสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ การกำหนดปัญหาหรือสถานการณ์มาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง เป็นบริบทเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เกิดความประทับใจ ผู้เรียนสามารถเห็นความสัมพันธ์ ความต่อเนื่อง ความเกี่ยวข้องระหว่างวิชาต่าง ๆ จากลักษณะของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เผชิญกับปัญหาที่พบเห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการลงมือปฏิบัติ แสวงหา สืบค้น อย่างกระตือรือร้นและมีความสุข สนุกกับการเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ได้เสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหา ในขั้นนี้ครูผู้สอนมีการจัดสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่นักเรียนสนใจอยากเรียนรู้อย่างได้ และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา ในขั้นนี้นักเรียนต้องมีการทำความเข้าใจกับปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ ขั้นที่ 3 ขั้นการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ในขั้นนี้นักเรียนสามารถกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ขั้นที่ 4 ขั้นสังเคราะห์ความรู้ ในขั้นนี้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมอภิปรายผล และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป และประเมินค่าของคำตอบ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง ขั้นที่ 6 ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ในขั้นนี้นักเรียนมีการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลายโดยนักเรียนแต่ละกลุ่ม รวมทั้งครูผู้สอนร่วมกันประเมินผลงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ซึ่งมีงานวิจัยที่สอดคล้อง (เกศกมล แส নয়บุญเรือง, 2559) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชา ส 13101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 14.50 คิดเป็นร้อยละ 72.50 และมีนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 87, 2565)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติ เผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการ คิดหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การคิดแบบมีวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ หรือคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนต้องนำความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมาเป็น

บริบทของการเรียนรู้ โดยผู้เรียนต้องเป็นผู้แก้ปัญหาและแสวงหาความรู้เพื่อนำมาซึ่งคำตอบในสิ่งที่ตนเองสนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการการเรียนรู้จากการจัดการการเรียนรู้ใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

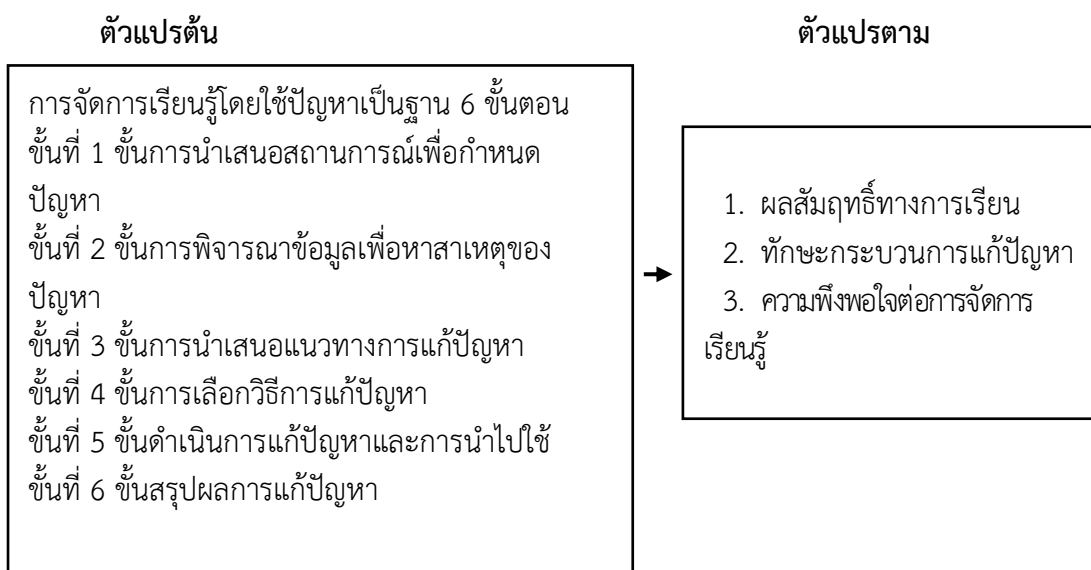
สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning: PBL) สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้ประเด็นปัญหาจากเหตุการณ์ต่าง ๆ จากสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์สมมติ ในการกระตุ้นให้กลุ่มนักเรียนนำไปวิเคราะห์ และค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์พื้นฐานของนักเรียนนำมาพิจารณาประกอบการให้คำแนะนำเพิ่มเติมจากครูผู้สอน เพื่อนำไปสู่การอธิบายและสรุปองค์ความรู้ที่เป็นคำตอบของปัญหา นั้น ๆ ร่วมกันซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมี 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดปัญหา 2) การทำความเข้าใจปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) สังเคราะห์ ความรู้ 5) สรุปและประเมินคำตอบและ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน

จากหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้และสามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นเป็นวิจัยนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวิธีการดำเนินการ วิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1,3/2 จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 48 คน โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 87 (นิคมสร้างตนเอง1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 87 (นิคมสร้างตนเอง1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ

3. แบบประเมินทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การระบุปัญหา อธิบายสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และสรุปผลที่ได้จากการแก้ปัญหา

4. แบบทดสอบความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์ โดยดำเนินการจัดกระทำห้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

2. วิเคราะห์ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.1 การหาค่าความสอดคล้อง โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

1.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Index: r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 Kuder-Richardson

1.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.1 การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.2 การหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เปรียบเทียบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนรู้

เปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่มีอิสระจากกัน (t-test Dependent Samples) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	24	30	15.50	1.746	16.413*	.000
หลังเรียน	24	30	26.22	2.395		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การศึกษาทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จากประเมินทักษะกระบวนการแก้ปัญหา 4 ด้าน ได้แก่ การระบุปัญหา อธิบายสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และสรุปผลที่ได้จากการแก้ปัญหา จากการประเมินหลังเรียน และหลังจากเสร็จสิ้นการสอนแล้ว ด้วยแบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา โดยมีสถานการณ์ 5 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์จะมี 4 ข้อย่อย ข้อละ 2 คะแนน รวมทั้งสิ้น 40 คะแนน ดังตารางที่ 7

ตารางที 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที 3 มีหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดปัญหา	2.78	.15	มาก
2. การบอกสาเหตุของปัญหา	2.60	.15	มาก
3. การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา	2.57	.15	มาก
4. การบอกผลทีเกิดจากวิธีการแก้ปัญหา	2.53	.19	มาก

จากตารางที 2 พบว่า ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้านพบว่า ด้านทีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำหนดปัญหา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การบอกสาเหตุของปัญหา อยู่ในระดับมาก การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก และการบอกผลทีเกิดจากวิธีการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจทีมีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที 3 สารเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ผลการศึกษาความพึงพอใจทีมีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที 3 สารเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำนวน 15 ข้อ ผลปรากฏดังตารางที 3

ตารางที 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจทีมีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที 3 สารเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านกระบวนการเรียนรู้				
1	นักเรียนเกิดความสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	4.13	0.68	มาก
2	นักเรียนเพลิดเพลินในขณะเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	4.46	0.51	มาก
3	การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทีดีระหว่างเพื่อน	4.71	0.46	มากที่สุด
4	การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเพื่อผลสำเร็จ ของกลุ่ม	4.67	0.57	มากที่สุด
5	การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองทีได้รับมอบหมายภายในกลุ่ม	4.29	0.55	มาก

6	การเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานช่วยทำให้นักเรียนเป็นผู้มีทักษะแก้ปัญหามากขึ้น	4.08	0.78	มากที่สุด
7	การเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.46	0.72	มาก
8	การเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดทักษะสำคัญในการทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ เช่น การใช้สื่อ การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา เป็นต้น	4.50	0.51	มากที่สุด
9	เมื่อได้เรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น	4.50	0.70	มากที่สุด
10	นักเรียนที่เรียนอ่อนเข้าใจเนื้อหาและแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้นโดยการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมชั้น	4.63	0.65	มากที่สุด
ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้				
11	สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอในการจัดการเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานนักเรียนทุกกลุ่ม	4.42	0.78	มากที่สุด
12	สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐาน	4.37	0.82	มากที่สุด
13	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งเสริมให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้น	4.17	0.81	มากที่สุด
14	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เช่น เครื่องเล่นซีดี และซีดี ใช้งานได้ดีไม่ชำรุด	4.21	0.66	มากที่สุด
15	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้นักเรียนเข้าใจสาระเศรษฐศาสตร์มากขึ้น	4.54	0.72	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.40	0.19	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานช่วยทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน รองลงมา คือ การเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเพื่อผลสำเร็จ ของกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ การเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐานช่วยทำให้นักเรียนเป็นผู้มีเหตุผลมากขึ้น อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลังการจัดการ

เรียนรู็โดยใชัปัญหาเป็นฐานพบว่า โดยรวมอยู่ ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู็ โดยใชัปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 สารเศรษฐศาสตรั วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู็โดยใชัปัญหาเป็นฐานสารเศรษฐศาสตรั วิชาสังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยขออภิปรายในประเด็นสำคัญ แต่ละประเด็น ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู็โดยใชัปัญหา เป็นฐานสารเศรษฐศาสตรั วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการ เรียนรู็โดยใชัปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู็ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาด้วยตนเอง และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับตัวของนักเรียน รวมถึงบุคคลรอบข้างที่นักเรียนรู้จัก โดยมีการใช้เกณฑ์ ที่เหมาะสมในการประเมินวิธีการแก้ปัญหา เพื่อเลือกแนวทางที่เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด และเป็น ส่วนหนึ่งของขั้นตอนการสอบโดยใชั ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning PBL) ที่ให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ เรียนรู็อย่างแท้จริง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและใชัปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู็ ซึ่งผู้เรียน จะเป็นผู้แก้ปัญหาโดยมีการ แสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ครูผู้สอนมีการประเมินผลจาก สถานการณ์จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ นักสรวรณ จงสอน(2556) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยเศรษฐศาสตรัในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู็ด้วยการคิดแบบหมวกหกใบ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งเสริม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู็ทุกขั้นตอน และได้ให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ จาก สถานการณ์ที่กำหนดให้ในแบบฝึกหัด โดยจะมีข้อคำถามเป็นตัวแทนของหมวกแต่ละสีทำให้นักเรียน ได้คิดตามและสามารถสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาของบทเรียนและเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ ได้ ส่งผลให้นักเรียนสามารถจัดระเบียบการคิดของตนเองได้ ไม่คิดสับสนวุ่นววน กล่าวตอบคำถาม แสดง ความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู็ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง เพื่อนและครู ได้พัฒนาความคิดและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะ ศึกษาค้นคว้า รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา กล้าหาญ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเศรษฐศาสตรัและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วย การจัดการเรียนรู็โดยใชัปัญหาเป็นฐาน โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย ที่จัดการเรียนรู็ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเศรษฐศาสตรัของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู็โดยใชั ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลังการจัดการ เรียนรู็โดยใชัปัญหาเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู็โดยใชัปัญหาเป็น ฐานวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู็ที่ผู้เรียนได้เป็น ผู้ดำเนินการเองทั้งหมดโดยจัดกลุ่มย่อย เพื่อร่วมกันกำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐานวางแผนการ

แก้ปัญหาศึกษาข้อมูลนำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอภิปรายผล สังเคราะห์ความรู้ สรุปผลงานของกลุ่ม ประเมินความเหมาะสมของข้อมูล ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการคิดเพื่อเชื่อมโยงสถานการณ์ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ตลอด จากประเมินทักษะกระบวนการแก้ปัญหา 4 ด้าน ได้แก่ การระบุปัญหา อธิบายสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และสรุปผลที่ได้จากการแก้ปัญหา จากการประเมินหลังเรียน และหลังจากเสร็จสิ้นการสอนแล้ว ด้วยแบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา โดยมีสถานการณ์ 5 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์จะมี 4 ข้อย่อย ข้อละ 2 คะแนน รวมทั้งสิ้น 40 คะแนน นักเรียนจะได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกฝนการคิดการวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการของสถานการณ์ปัญหาตัวอย่าง ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Lapuz และ Fulgencio (2020) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนที่ใช้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ช่วยเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ในมัธยมศึกษาในสาขาเศรษฐศาสตร์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ดนิตา ดวงวิไล (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ ใช้ปัญหาเป็นฐานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.61/82.80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการรับส่งข้อมูล มีการเรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้ฝึกการจัดระบบตนเอง เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม คำตอบที่ได้มีความหลากหลาย องค์ความรู้ที่ได้จะผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เรียนมีการสังเคราะห์และตัดสินใจร่วมกัน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นนอกจากจะจัดการเรียนเป็นกลุ่มแล้ว ยังสามารถจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้เป็นรายบุคคล เมื่อนักเรียนได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหาบ่อยครั้ง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น ทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ดีขึ้นด้วย

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สารเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสารเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นกลวิธีและเทคนิคในการกระตุ้นการคิดแก้ปัญหา เพื่อการฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกฝนร่วมกันกับเพื่อน เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรชนก รัตธา (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของสิริพร บุญกุล (2552) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีพุทปัญญา สารเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพนเพ็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม

เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีเจตคติในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.ระดับโรงเรียน

1.1 โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยดูพื้นฐานและสถานการณ์ผู้เรียนเป็นหลัก แล้วนำมาปรับใช้กับเนื้อหาการเรียนในแต่ละสาระ

1.2 โรงเรียนควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนได้อย่างหลากหลาย

2.ระดับครูผู้สอน

2.1 ในชั้นกำหนดปัญหา การนำเสนอสถานการณ์ปัญหา ควรนำเสนอสถานการณ์ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนและเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนจะสามารถทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้และอธิบายสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

2.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้เวลาในชั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ และชั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบค่อนข้างมาก ครูควรกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนมากที่สุด

2.3 ควรทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา วิชาสังคมศึกษา เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหาที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานกับการสอนวิธีอื่นๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน การจัดการเรียนรู้แบบชุดการเรียนรู้ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาผลการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในเนื้อหาอื่นๆ เช่น เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน เรื่องการดำเนินชีวิตในสังคมของคนไทยในปัจจุบัน เป็นต้น

3. ควรมีการใช้เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ระดับความสามารถในการคิด ทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในด้านต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรชนก รัตนา. (2563). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 7(2), 59-74.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking). (พิมพ์ครั้งที่ 6). ชัคเชสมิเดีย.

- เกศกมล แส নয়ศบุญเรือง. (2559). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานรายวิชา ส 13101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10(2), 8-14.
- จริยา กล้าหาญ. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์, 7(2), 117-125.
- ดนิตา ดวงวิไล. (2561). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL). วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 12(2), 417-426.
- นภัสวรรณ จงสอน. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์หน่วยเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยการคิดแบบหมวกหกใบ. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สิริพร บุญกุล. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีปัญหา สาระเศรษฐศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโพธิ์เพ็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.